

1981 YILI1981 yılı benim için şokla başladı. Suriye'nin Bassit köyünde bir tatil evinde ülkeden gelen birkaç yoldaş kalıyordu. Ek olarak başka bir ev daha vardı. Teksir makinemiz de yakında olacaktı. O civarın bölge valisi sayılan Cemil Esad –Devlet Başkanı Hafız Esad'ın kardeşi- her türlü ihtiyacımızı karşılıyordu. Önce Suriye'nin bize olan ilgisini anlamadım, zaten beni şoke eden de başka bir konuydu: Kendimizi 1977 yılının anılarıyla oyalıyorduk ama, artık adı büyük kendisi hayli küçük bir örgüt durumundaydık. Burada küçüklükten kasıt sayı değildi, kadromuz kalmamıştı. Evlere şenlik bir politikbüro kuruldu. Türkiye'de örgütlenme sorumlusu, sonraki adıyla “pavyoncu” olarak bilinen bir arkadaşı. Devrimci sempatizanken bir pavyonda kavgadan içeri girmiş, Konya Cezaevi'nde bizimle birlikte kalmıştı. Buraya kadar bir şey yok, insan şu veya bu kökenden gelir ama sonra devrimci olabilir. Ne ki, bu arkadaşta yüzeysel bir bilincin ötesinde bir şey yoktu ve kendisini geliştirmek gibi sorunu da bulunmuyordu. Hayatı boyunca on kitap okumuş muydu, tartışılır.

Ülkeye gidebilecek, aranmayan başka kimse yok. İnsan aranırken de ülkeye gidip gelebilirdi,

ama özellikle geçmişte kitlesel olduğumuz iddia edilen güney bölgesine de bu arkadaş gidecekti. Kuşkusuz bütün örgüt oradakilerden ibaret değildi, ama sorumlular ortada, benim dışımda herkesin gelmiş olduğu yer güney bölgesiydi ve bu bölgedeki durumumuzun gerçekte ne olduğunu ortaya koyuyordu. Bu bölgedeki “kitlesel” örgütlenme büyük bir abartıdan ibaretti. 1977-1980 arasında ülkede hızla yükselmiş olan sınıf mücadelesinde gerilerde kalmıştık. Eskiden de adımızdan daha küçük bir örgüttük ama artık arada hiç bir denge kalmamıştı.

Bu zayıflık içinde dönüşüm gibi ağır bir sorunumuz da vardı.

Ülkede koşullar radikal biçimde değişmişti. Devrimci hareket dağılmıştı, bizim de durumumuz ortadaydı. Toparlanıp yeniden örgütlenmemiz öncelikle teorik açıklığa bağlıydı. Klasik kitle çalışmasına ağırlık vermemiz gerekirken, o sırada ülkeden gelen yoldaşların kafalardaki genel fikir silahlı propaganda idi. Nasıl yapılacak, hiç bir somutluk yoktu. Hapishanede iken yazılan ve dışarıya çıkarılan yazılar ya okunmamış, okunmuşsa da anlaşılmamıştı.

Bu arada Hatay'dan birkaç ilişki daha geldi. Eđitip geri gönderecektik, ama bunlar daha kişiliği doğru dürüst oluşmamış çocuk yaşıta insanlardı. Aradan biraz zaman geçince Suriye'nin bize olan ilgisinin nedenini anlamaya başladım: Suriye, Hatay'ı kendi toprağı olarak görüyor,

bu nedenle de oradan gelen Arap kökenli devrimcileri kendinden sayıyordu. Ek olarak, gelenlerin büyük çoğunluğu Alevi kökenliydi, Suriye'de de Aleviler yönetimdeydi. Hiç bir devlet başkasına karşılıksız bir şey vermez. Suriye'nin de yakın işbirliği beklentisi

vardı. Hatay'da Suriye yanlısı bir örgüt hiç fena olmazdı. Hatay'daki gücümüzün de bire bin katılarak anlatıldığını anlamak zor değildi. Ne ki, elini verdin mi kolunu geri alamıyorsun. Arapça anlamıyordum ama Şih'in (1982

ayrılığında öldürülen
Müntecep Kesici)
itirazlarından Cemil
Esad ile ilişkisinin
çığırından çıktığını
anlamak zor değildi.
Müntecep, “Biz
komünistleri hapse
atan, onlara zulmeden
biriyle işbirliği

içindeyiz” diyordu,
karşı taraf ise “biz onu
kullanıyoruz” diye
cevap veriyordu.
İngilizcemle biraz
bağlantı kurmuştum.
Suriye KP’si iki
bölümdü. Yönetimi
destekleyen bölüm
legaldi, sınıf

mücadelesinden söz
ederek yönetimi
eleştiren kesim ise
ya hapiste ya da
yeraltındaydı.

Her gün birkaç kez
bazı tipler gelip
bizimkilerle uzun
uzun konuşuyordu.

Arapça bilmiyordum
ama gelenlerin gizli
polis Muhebarat
olduğunu anlamak
zor değildi.

Bu arada belirgin

bir dışlanma
gittikçe daha açık
görünüyordu.
Birkaç kişi hemen
Suriye
vatandaşlığını
kavuşmuş ve
geniş hareket

imkanına sahip
olmuşlardı,
aralarında tabii ki
ben yoktum.
Cemil Esad'ın
kaldığı Kirdaha
köyünde Arapça
kursu vardı. Ne

ben ne de
Adana'dan gelen
arkadaşlar için bu
kurslar çeşitli
gerekçelerle
kapalı
tutuluyordu.
Sorun

yaratabilecek
olanların hareket
ve dil imkanına
kavuşması
istenmiyordu.

Buradan bir an
önce gitmek fikri
kafamda iyice
şekillendi ve
kısa süre sonra
Fransa'dan bir
arkadaş gelip
orası için bir kişi

istedi. Hemen
talip oldum,
hemen razı
oldular.

Maceralı bir
yolculukla
Paris'e geldi.

1981-1982 Bu dönemde Paris'i 2001 yılında Ütopya Yayınlari'nda çıkan Paris Ev İşgalleri

kitabında
anlattığım için
oldukça özet
geçeceğim.
Paris'te
Haziran
1981'den

birkaç kişiyle
başlayıp,
örgütten
ayrıldığım
Ağustos
1982'ye kadar
bir kitle

hareketi
durumuna
geldik. Atölye
işgalleri,
apartman
işgalleri,
özellikle bu

iřgalin Türkçe
ve Fransızca
basına
yansımaları,
Fransız
televizyonların
da haber

olmamız,
Paris'te dergi
çıkarmamız...
Bu dergileri
Suriye'ye de
göndermiştim.
O zamanki

Paris Belediye
Başkanı
–daha sonra
Devlet
Başkanı-
Chirac ile
mahkemelik

olduk ve
mahkemeyi
kazandık.

Hayli yođun
bir dđnem
yaşadık.

Bir silahlı
mücadele
örgütünün
dönüşümü
meselesi bu
pratikle

birlikte
yeniden
gündeme
geldi. Silahlı
propagandanı
n halk savaşı

için gerekli
olan politik
tecrüti
sağlayamadığ
ını
görmüştük.

Bunu sadece
biz değil Latin
Amerika
gerilla
hareketleri de
yapamamıştı.

Geçmişimize
dayanarak ve
geçmişimizde
n gerekli
olanları alarak
dönüşmemiz

gerekiyordu.
Paris'te bunu
pratik olarak
da yapmıştık.

Burada

yapılanlar
başka yer
için örnek
olamazdı,
ama
yabancıları

olduğumuz
bir alanda
bile başarı
kazanmıştık.
Silahlı
propaganda

dışındaki
mücadele
biçimlerinde
de hiç fena
değildik.
Tabii ki

geçmişten
gelen
özelliklerimiz,
teorik
düzeyimizin
iyi olması,

öğrenmeye
ve farklı
düşünmeye
açık olmamız
da bu
başarıda

önemli rol
oynamıştı. T
ürkiye
devrimci
hareketinin
çok sayıda

kadroosu akın
akın Avrupa
ülkelerine
geliyordu.
İsrail'in
Lübnan

saldırısından
sonra Filistin
kamplarında
ki
Türkiyelilerin
de

büyük

oranda

boşalması

söz

konusuydu.Y

ıllarca
burada
kalacağımız
görölüyordu.
Yeniden
örgütlenmem

iz, Avrupa
ülkelerinde
bulunan
yaklaşık 3
milyon
Türkiyeli

işçiyle
bağlantımızı
geliştirmemiz
ve ülkedeki
ilişkilerle
yeniden

daha iyi
kurmamız
gerekiyordu.
Hepsi
tamam da,
teori ve

örgüt ne
olacaktı.

1981

sonunda

Mihrac Ural

Paris'e

gelmiş,
kendisi
dışında
çıkarılan
yayınlardan
hiç

hoşlanmadı
ğını belli
etmiş ve
teorik
konularda
eski

görüşlere
ters
düşmemek
gerektiği
düşüncesind
e olduğunu

söylemişti.

Bir şeye

inanıp

başka bir

şey

söylemek
benim için
olacak şey
değildi.

Biraz
düşününce
sorun

büyüyordu:

Barışçı

yolun

reddedilme

si ve

şiddete
dayanan
devrim,
sovyet
yanlısı

olmak, dıřa
bağımlı
kapitalist
ölke,
kapitalizmi

hedef alan
yani ağır
basan
demokratik
halk

devrimi,
yasadışı
örgütlenme
... Silahlı
propagand

ayı

çıkardığını

z zaman

geriye esas

olarak

bunlar

kalıyor.

Bunlar da

1979'da

Selimiye

Cezaevind
e aynı
koğuşta
yattığımız
ve bütün

yayınlarını
okuduğum
Emeğin
Birliği
(sonraki

adıylala
TKEP) ile
oldukça
yakın
görüřlerdi.

1982

başlarında

TKEP ile

aramızda

İttifak

Bildirgesi
imzalanmı
ştı, her
alanda
işbirliği ve

gelecekte
tek örgüt
olunması
hedefleniy
ordu. Ne

ki, bu

ittifaka

Ortadođu'd

a

zorunluluk

sonucu
girdiğimiz
belliydi.
Mihrac
kendisi

ağzıyla
söylüyordu
: Kimse
bizi ciddiye
almıyor.

Normal, Suriye'deki gücümüzün başlıca kaynağı

Muhabberat
'in desteđi,
bunu da
herkes
görüyordu.

Bu ittifak
sonraki
aylarda
kurulacak
Faşizme

Karşı
Birleşik
Direniş
Cephesi'n
e

girmemizde
e de rol
oynadı.

1982
yazına
doğru
aramızda
ki çelişki

iyice

keskinleşti

i.

Suriye'de

n "şöyle

yapın,
böyle
yapın”
diye
emirler

geliyordu.
İstenecekler
yaşadığı
miz alana
uygun

değildi ve
yapılmıyo
rdu. Bu
örgütün
artık

tarihe
karışması
gerekiyor
du.

Normali

bunun
aşamalı
olarak
yapılması,
arkadaşla

rimimizin
mümkün
olduğu
kadar
ikna

edilmesiy
di. Bu
ikna
teoriyle
birlikte

pratikte

de

yapılabilir

di.

Sonuçta

başarılı
pratik
güçlü bir
ikna
özelliğine

de

sahiptir.

Ama

Politbüro

ile çelişki

keskinleşti

rse

ayrılacaktı

m ve “baş

ol da

soğan
başı ol”
gibi bir
anlayışım
olmadığı

için ayrı
örgüt de
kurmayac
aktım.

Bu arada
Almanya'
daki
arkadaşla

rın

çağrısıyla

bu ÷lkeye

gittim.

Durum
felaketti.
Herkes
şikayetçiy

di. Başka
ülkede de
olsa iyi bir
Avrupa

deneyimi
m olduğu
için pratik
çözümler

üretmek

zor

olmadı ve

ipleri

koparan

üç

gelişme

oldu:

Birincisi:
Kısa süre
önce
yapılan

ve adına
“kongre”
denilen
toplantıya

o sirada
pasaport
um
olmadığı

için

gidememi

ş, ama

.....In

kendi
başına
davranışl
arını

eleştiren
ağır bir
mektup
yazmıştı

m. Genel
Sekreteri
miz
benim

Almanya'
ya
geldiğimi
duymuş,

her yere
telefon
ediyordu.
Sonunda

beni

buldu ve

hemen

Fransa'y

a

dönmemi

istedi.

“İşim ne

zaman

bitirse o

zaman

dönerim”

dedim,
ama bu
telaş
sana

gerekeni
anlatmıştı
. Bu iş
bitmişti

ama

benim

haberim

olmamıŝtı

. Başka
bir yere
gittiğim
anda

büyük
telaş
ortaya
çıkıyordu.

ikincisi:
Almanya

sorumlus

u ile

aylarca

mektupla

ştık.

Politik

görüşleri

mizi

sorar

ben de

uzun

uzun

yazardım

▪

Kongrey

e gitti ve

“ideolojik

büro

üyesi”

olarak

geri

döndü.

Adam

Hataylıy

dı, sorun
çıkarmaz
dı, bu da
yeterdi

zaten.

Orada

kararımı

verdim:

İsterse
tek
başına
kalayım,

böyle bir
maskaral
için
içinde

bulunma
yacađım.

Üçüncüs

ü: Politik

mücadele

eyi

temel
kabul
ediyoruz
ve buna

da silahlı
propaga
nda
diyyoruz.

Örgütüm
üz teorik
olarak
yeni

yönelimi
ni böyle
saptıyor
du.

Üzerind
e
konuşm
aya

gerek
görmüyo
rum. Suri
ye'den

iki kişi

Avrupa'

ya gildi.

Önce

insanları

ikna için

bir

Almany

a turu
yaptılar.
Ellerind
e 17

sayfalık

bana

cevap

yazısı

vardı.

Tam bir

küfürna

me...

Bu
sirada

Suriye'd

en

başka

bir

haber

daha

geldi:

Müntec

ep'in de

içinde

bulundu

ğu çoğu

Adana'd
an
gelen
arkadaş

larla

çelişki

keskinle

şmiş ve

ayrılma

k

üzereleler

miş.

Onlar
konunu
n bana
göre

daha

fazla

içindele

rdi.

Eleştiril
eri öz
itibariyle
şöyleydi

■ : “Biz,
Suriye’n
in
Türkiye

devrimc

i

hareketi

içindeki

uzantısı
durumu
na
geldik.

Örgüt
Suriyelil
eşti...”

Fransa'

ya

gelen

“pavyo

ncu” ve Genel Sekrete

r

Yardıml

CISI

Salih ile
hemem
yolları

ayırdık.

(Ayrıntılı

ar

yukard

a adı

geçen

kitaptad

ir.)

Paris

ve

Almany

a'daki

arkada
şlarla
ayrı bir

örgüt

olmayıp

TKEP'e

geçme

kararım

ıza

hayli
şaşırıldı
ar.

“İttifak’a
karşı
değiliz,

sürebilir

” de

dedik.

Suriye,
de
ayrılan

arkada
şlardan
birisine

telefonl

a

ulaştım

Birlikte hareket

etmeyi
baştan
beri

istiyorla
rmış
ama

TKEP

konusu

sürpriz

oldu. O
sırada
oldukç

a

pahalı

olan

telefon

da

uzun

uzun
konuş
ma

olanađı
yoktu,
“kararı

nizi

kendini

z verin

ama

biz

böyle

yapıyor

uz”

dedim.

Konu
kanlı
ama

çabuk

çözüld

ü.

Müntec

ep

öldü,

iki

arkada

§

Muhab
erat' in
da

desteđi
yle
kaçırıldı

l.

FKBD

C i ş e

**karıştı,
ayrılan
herkes**

aynı
yere
geldi,

ama

film

bitmedi

Genel
Sekret
er bu

darbey

i

kaldıra

madı

ve

TKEP't

en

beniml

e

Suriye',
den bir
arkada

şın

partiyeye

alınma

masini

istedi.

“Her

şeyeye
kabul,
ama

bu

ikisini

hiç

olmazs

a 6 ay

almayı

n.

Hem
Suriye',
de

hem

de

Fransa

ve

Alman

ya'da

aleyhi

mdede

yürüye

n

kampa

nyayi

umurs
amiyor
dum.

Azçok
tanına
n bir

insani

m,

Paris't

eki

pratiği

m de

ortada,

ötesi

önemli

değil.

Partiye

alınma

ma

konus

unu da

önems

emedi

m.

Komün
istlerin
birliği

çağrısı
yapan
bir

partini

n 1980

sonras

I

Türkiy

e

devrim

ci

hareke

tindeki

ilk

büyük

ve

gürültü

lü

ayrılık
sonras
ında

böyle

davran

ması

mümk

ün

değildi.

Avrupa ülkeleri ndeki

tabani

arini

da

tanıyor

dum.

Sempa

tizanla

ri

vardı,

örgütler

numaralar

iyiyoktu.

Bu
alanda
ki

yetkinli

ğini

göster

miş

insanla

ra

hayır
dememesi
kendisi

menfa

ati

açısın

dan

mümk

ün

değili.

Niteki

m de

öyle

oldu.

“Orada

kalma

nizi

isterdi

k ama
orada
yaşam

aniz

mümk

ün

göörün

müyyor.

Her

durum

da

ayrılac

aksini

z. O

zaman

bize

gelin.

Genel
Sekret
er bu

işse

çok

kızmış

olacak

ki,

yaklaş

ık 5 yıl
sürece
k

TKEP'

e

saldırı

kampa

nyasin

a

başlad

l.

TKEP'i

n

milliyet

çiliği

mi,

şovenl

iği mi

kalma

dı,

artık

ne

aklınız

a

geliirse

...

Hem

birlikte
ayrıldı
ğımız

arkada

şlara

hem

de

TKEP

MK'sin

dan

görüşt

üğüm

insani

ara

israria

ayrı

şeyi

söyled

im:

Sakin

cevap

verme

yin. Bu

ayrılığı

n

altında

n

kalka

mazlar

. Biraz

bekley

in

görece

ksiniz.

Tek

yapıla

çak iş,

burad

a

başarıl

I

olmak.

Öncek

i

örgütt

en

insanl

arın

gözü

bizde

ve

başarılı

I
olursa
k çođü

ayrılac

ak.

Öyle

oldu.

1988'

de

Paris't

e 50

kadar
kişinin
katıldı

ğı bir

toplana

tı

yaptık.

Çoğu

Antak

yalıydı

ve

ayrılıy

orlardı

. Daha

önce

de tek

tek

insanl

ar
ayrılm
ıŝtı.

26

YIL

SONR

A . . .

1982'

den

bu

yana

26 yıl

geçti.

Bu
süre
içinde

kimmler

hanggi

perfor

mansı
göster
miş,

neler
yapımı
ştır,

ortada
dır,
konuş

mayaya
gerek
olduğ

unu

zanne

tmiyor

um.

Bu süreç e ilgili

yöönelt

ilen

ve

yukarı

daki

metin

de

cevap

lanma

yan

birkaç

soruy

u

daha

var:

Birinci
si:
1982

yılıyla

ilgili

olarak

bana

7-8

yildan

beri

hem

soru

sorulu

yor

hem

de
karşıl
aştığı

m ve

yillard

an

beri

ilk

defa

göördü

ğüm

bazı

arkad

aşlar

serze

nişte

bulun

uyyord

u:

Niye

ayrıldı

n?

Gitme

seydi

n bu

kadar

rezil

duru

ma

düşm

ezdik.

Sürec

i

anlatti

m ve

ben

de bir

soru

sorm

ak

istiyor

um:

Bazi

arkad

aşları

miz

neyin

ne

olduğ

unu

anlam

ak

■ ■
için

nede

n 15

hatta

20 yıl

bekle

diler?

ТНKP

-C

(Acilci

ler)

sadec

e

benim

örgüt

üm

değild

i.

Herke
sin bu

ö rgg üt

üh

geliş
i
minde

soru

mlulu

ğü

vardı.

Bu

neede

nle,
geçmi

şin

değer

lendiiri

Imesi

nde

herke

sin

kendi

sine

de

bakm

asind

a

yarar

vardır

İkinci

si:

Acilcil

er,

HDÖ,

Devri

mci

Sava

§
tarih

karış

an

örgütl

erdir.

Aynı süreç

i

Latin

Ameri

ka

gerill

a

h a r e k

e t i d e

yaşsa

di.

1982

olma

saydı

,

ayrış

ma

yaşay

arak

ve

fire

verer
ek de

olsa

daha

yavaş

ve

daha

fazla

■
i n s a n

■ ■
i i ç i n e
s

katan

bir

döönü

şüm

yaşay

abilir

dik.

Bu

süreç

in

dışın

da

olan

bir

böölü

m

arkad

aş da

bu

dönnü

şümmü

yaşsa

di.

Diğer

türlü

yaşsa

nsay

di

daha

organ

ize ve

daha

fazla

oluna

bilirdi.

Üçün
cüsü:

Bir

arkad

as,

“müç

adele

yi

kayb

eddec

eğini
ziçin

mi

ayrıld

imiz? ”

gibi

ilginci

bir

soru

sorm

UŞ.

Haklı

sin.

Suriy

e' de

Muha

berat

ile

müca
deley

e

girec

ek

değil

dik.

Başk

a bir

aland

a

kendi

mize

yer

açtık.

Bu

alan,

Türki

ye

devri

mci

harek

eti

için

yurtdı

şında

g e l e e c

e ğ ğ i

olan

aland

İ ve
karşı

mizd

akiler

tutun

amad

ilar

bile.

Döörd

üñcü

sü:

Bir

başk

a

arka

daş

1982'

de

ayrıla
nları

n

azınlı

кта

olduk

larını
düşü

nüyo

r. Hiç

itirazi

m

yok.

Çoğu

nluğü

seve

seve

öteki

taraf

a

birak

irim.

26

senel

ik

süreç

ortad

a...

Son

olarara

k

şunla

ri

ekley

ebiliri

m:

Egger

1982

'de

ayrıl

mas

aydı

m,

bugü

nkü

kişi

olam

azdı

m.

Zam

an

ve

enerj

imin

öne

mli

böölü

mü

süre

kli

beni

enge

llemme

ye

çalis

an

bir

insan

la

uğra

smay

a

gider

di.

Sonu

çta

diyeli

m 15

yılda

bu

müç

adel

e

kaza

n i l i r d

l ,

ama

ne

paha

sina

? Siz
de

yüzd

e 70

orani

nda

biter

diniz.

Bunu
niçin

değ

mez

di!

Kaza

nma

nin

anla

mi

vars

a

kaza

nma

ya

çalışı

rsini

z,

yoks

a

enerj

ive

zam

anini

zi

daha

veri

mli

işlerd

e

harc

ama

niz

daha

■
■
iyi

olur. ■

Ben

de

herk

es

gibi

arad

an

geççe

n 26

yilda

çok

sey

öğre

ndim

;

ama

buggü

nkü

anla

yıŝı

m la

b ile

1982

, de

yine

aynı

karar

|

verir

dim.

Beni

mle

birlikt

e

davr

anmi

ſ

olan

hiç

kimS

eden

de

tersi

ne

bir

değje

rlend

irme

duy

madi

m.

1982

' de

ö n ü

müz

de

büyyü

k bir

alan

açıld

؛

ayrıl

an,

zam

anini

ve

enerj

isini

bu

alan

a

vere

n

herk

es

yete

nekl

eri

orani

nda

gelist

i.

“Ben

iyiyi

m”

gibi

bir

iddia

si

olan

■ için teori

ortad

a,

prati

k

ortad

a.

Yapa
rsını

z,

herk

es

göörür

ve

“iyi”

de

böyü

e

olun

ur.